

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**
кафедра юридичної психології

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Форми здобуття вищої освіти – заочна
Мова навчання – державна
Навчальний рік – 2025-2026
Форма підсумкового контролю – залік

Охріменко Іван Миколайович
Науковий ступінь: доктор юридичних наук, професор
Посада: завідувач кафедри
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=bawVT7UAAAAJ&hl=ru&authuser=1>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

тел. 520-08-89
E-mail: k015@naiau.kiev.ua
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 326-А
Очні:
(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн:
електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу <https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=3787>

Стислий опис навчальної дисципліни

Коротка анотація до навчальної дисципліни. Дисципліна “Психологія управління персоналом” вивчає психологічні закономірності та механізми опосередкування управлінської діяльності керівника організацій та установ, детермінанти прийняття та реалізації управлінських рішень. Вона спрямована на оптимізацію вирішення професійних завдань керівником організації з урахуванням психологічних чинників і детермінант, на використання управлінських технологій впливу на особистість і групу як об’єкти професійної діяльності.

Мета та цілі навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія управління персоналом» є оволодіння психологом-практиком знаннями в галузі психології управління персоналом, спрямованими на всебічне удосконалення діяльності з вирішення професійних завдань в ситуаціях необхідності організувати, регулювати та підпорядковувати поведінку окремих осіб та соціальних груп у визначеному регламенті. Вивчення даного курсу надає можливість студентам оволодіти системою науково-психологічних знань щодо особливостей здійснення професійної діяльності керівника відповідного рівня, застосування методів і прийомів її організації, визначення напрямів ефективності управління персоналом. Теоретичні знання та практичні вміння, засвоєні в процесі вивчення дисципліни «Психологія управління персоналом» сприяють формуванню у студентів професійно важливих якостей особистості психолога.

Основним завданням вивчення дисципліни “Психологія управління персоналом” є створення умов для опанування здобувачами вищої освіти знань, вмінь та навичок практичного використання психологічних чинників і детермінант доцільного управління поведінкою особистості та соціальних груп, розуміння їх ролі при вирішенні організаційно-управлінських проблем і завдань професійної діяльності

Формат навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Психологія управління персоналом» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Результати навчання.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Загальні компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову,

психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

На рівні знань здобувачі вищої освіти мають засвоїти:

✓ історико-гносеологічні основи та методологічне підґрунтя соціального управління, сучасного стану сформованості психології управління персоналом в Україні та індустріально розвинених країнах;

✓ можливості застосування теорії менеджменту на етапі реформування правових відносин в державі;

✓ психолого-управлінську складову загальної психологічної культури керівника організації, сутність закономірностей і механізмів соціального менеджменту у становленні суспільної та індивідуальної правосвідомості, психологічної детермінації правової ідеології суспільства;

✓ уявлення щодо нормативно-регулятивних параметрів загально-соціальних та індивідуально-психологічних складових поведінки особистості, щодо впливу управлінських заходів на формування групової поведінки.

На рівні навичок і вмінь здобувачі вищої освіти мають:

✓ використовувати технології психолого-управлінських методів організації поведінки осіб і спільнот з метою підвищення рівня професійної майстерності;

✓ застосовувати психологічні знання щодо оптимізації структурно-системних параметрів управління персоналом організації, їх психологічну детермінацію та зумовленість;

✓ володіти навичками психологічного супроводження функцій управління персоналом організації при найкращому їх сполученні з соціально-виховною функцією та урахуванні психологічних наслідків практики управління;

✓ використовувати психологічні технології оптимізації структури управлінської компетентності керівника установи, психологічних вмінь її удосконалення;

✓ сприяти формуванню готовності керівника організації до нововведень, творчого та ініціативного підходу до вирішення управлінських завдань в сфері професійної діяльності організації.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	4 год.
семінарські заняття / практичні	4/6 год.
самостійна робота	76 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2025-2026	2	психологія	1	вибірковий (В)

Пререквізити. Перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін: «Психологія іміджу», «Лідерство в організаціях», «Охорона праці в галузі та особиста безпека», «Актуальні проблеми основних напрямів практичної психології», «Психологія психотравми», «Методи психологічного впливу в діяльності організацій», «Психологічні основи комунікації в організації».

Технічне та програмне забезпечення/обладнання. Проведення занять з використанням мультимедійної установки, що надає ілюстративності під час висвітлення окремих прикладних аспектів психологічного супроводження процесу управління персоналом.

Політика курсу. Дисципліна сформована та викладається відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ, яке було розроблено на основі українського та світового досвіду етичної нормотворчості. Даний документ затверджений Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 5 від 27.03.2018) та введений в дію наказом ректора Академії (наказ № 422 від 30.03.2018). Згідно його положень члени освітньої спільноти у своїй діяльності керуються нормами та правилами етичної поведінки та професійного спілкування, зважають на принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності.

Схема навчальної дисципліни

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчаль- ного заняття	Необхідне обладнанн я	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
Т.1. Особистість керівника в просторі управлінської діяльності (2 год.) План: 1. Психологічна характеристика особистісної моделі керівника. 2. Напрями формування особистісного потенціалу керівника. 3. Психологічні особливості та розвиток професійної мотивації керівника.	Лекція	Ноутбук, проєктор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг	Засвоїти теоретичний матеріал		
Т.1. Особистість керівника в просторі управлінської діяльності (2 год.) План: 1. Визначити компетентності керівника як досконале знання своєї справи, сутності виконуваної роботи, розуміння складних зв'язків, явищ і процесів, можливих способів і засобів досягнення намічених цілей. 2. Сформулювати модель компетентного керівника на технологічному та психологічному рівнях.	ПЗ	Ноутбук, проєктор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Відтворити теоретичний матеріал	Від 2 до 5.	
Т.2. Соціально-психологічні проблеми управління колективом в діяльності керівника поліцейської організації (2 год.) План: 1. Поняття колективу, його різновиди та	Лекція	Ноутбук, проєктор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Засвоїти теоретичний матеріал		

функції. 2. Напрями формування та розвиток колективу. 3. Психологічна сумісність та згуртованість колективу поліцейської організації							
Т.2. Соціально-психологічні проблеми управління колективом в діяльності керівника поліцейської організації (2 год.) План: 1. Характеристика колективу. 2. Формальна та неформальна підструктури колективу. Команда та проактивне управління колективом працівників. 3. Соціально-психологічний клімат в колективі та його вплив на ефективність професійної діяльності.	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану	Від 2 до 5.	
Т.2. Соціально-психологічні проблеми управління колективом в діяльності керівника поліцейської організації (2 год.) План: 1. Проведення методики «Діагностика емоційних бар'єрів в міжособистісному спілкуванні» (В.В. Бойко) в побудові ефективної комунікації під час формування та розвитку колективу. 2. Методика визначення типу акцентуації рис характеру та темпераменту К. Леонгарда і Х. Шмішека у визначенні психологічної сумісності та згуртованості	ПЗ	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Дотримуватися етичних норм тощо	Змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	

колективу поліцейської організації.							
Т.3. Психологічні аспекти удосконалення стилю та методів управлінської діяльності в поліцейській організації (2 год.) План: 1. Поняття стилю керівництва, його основні детермінанти. 2. Лідерство та керівництво в поліції. Основні теорії стилю керівництва. 3. Психологічні засади оптимального стилю керівництва поліцейською організацією.	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо. Виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану.	Від 2 до 5.	
Т.3. Психологічні аспекти удосконалення стилю та методів управлінської діяльності в поліцейській організації (2 год.) План: 1. На прикладі конкретної поліцейської організації визначити основні процеси й явища групової динаміки: керівництво й лідерство; прийняття групових рішень; нормоутворення. 2. Окреслити чинники формування функціонально-рольової структури; згуртування; груповий тиск й інші способи регуляції індивідуальної поведінки; конфлікти в межах специфічної діяльності органів поліції.	ПЗ	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання.	Змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	
Т.4. Організаційно-психологічні питання професійної взаємодії в діяльності керівника (4 год.) План: 1. Розвиток комунікативної компетентності керівника.	ПЗ	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм	Ознайомлення із впливом комунікації на професійну діяльність, психологією прийняття управлінських рішень у взаємодії з персоналом, методами оптимізації	Від 2 до 5.	

Удосконалення навичок контактної взаємодії керівника поліцейської організації. 2. Умови та чинники, що визначають ефективність управлінських рішень керівника. 3. Психологічні засади розв'язання конфліктів в управлінській сфері поліції. 4. Напрями формування самостійності підлеглих.				тощо.	соціально-психологічного клімату в колективі. Вправлятися у проведенні діагностики проблемних ситуацій в колективі, а також виробленні стратегії розв'язання конфліктів у сфері управлінської діяльності.		
---	--	--	--	-------	---	--	--

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні джерела:

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.

2. Бандурка О. М. Основи управління в органах внутрішніх справ України: теорія, досвід, шляхи вдосконалення. Харків : Основа 2014. 438 с.

3. Виноградова О. В., Євтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікації: навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2018. 223 с.

4. Державне управління : навчальний посібник / А.Ф. Мельник, А. Ю. Расіна, О.Ю. Оболенський; ред. А. Ф. Мельник. Київ : Знання-Прес, 2013. 343 с.

5. Дороніна М. С., Лугова В. М., Серіков Д. О., Доронін С. А. Розвиток управлінської компетентності керівників підприємств : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2019. 182 с.

6. Жавнерчик О. В. Психологія управління: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161 с.

7. Карамушка Л. М. Психологічні засади організаційного розвитку : монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 206 с.

8. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління : навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2022. 648 с.

9. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: навчальний посібник. Київ: «Кондор», 2013. 358 с.

10. Магура М.І. Управління мотивацією персоналу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.maguru.ru/articles/motivation.html>

11. Організація роботи керівника міськрайліноргану внутрішніх справ України: управлінський та психолого-педагогічний аспекти : навч.-метод. посібник / кол. авт. : І. В. Коруля, Н. В. Лигун, І. М. Охріменко та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2014. 278 с.

12. Охріменко І. М. Актуальні психологічні проблеми управління персоналом сучасної поліцейської організації. Юридична психологія. 2019. № 2 (25). С. 70–77.

13. Психологія управління: навчальний посібник / В. В. Шпалінський, К. А. Помазан та ін. Харків, 2022. 222 с.

14. Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. 150 с.

15. Сивогракова З.А., Алексеєнко Н.В. Психологія управління: конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2014. 41 с.

16. Тихомирова Є. Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: підручник. Рівне: Перспектива, 2017. 389 с.

17. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: підручник. [5-те вид. перероб. та доп.]. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 492 с.

18. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 164 с.

Додаткові джерела:

19. Баранюк Н. І., Гоза В. М. Вплив керівника на підлеглих як прояв його влади та авторитету. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. 2014. Вип. 1. С. 223-232.

20. Галузак В. М. Стили педагогічного керівництва та їх ефективність. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. 2014. Вип. 42(1). С. 80-87.

21. Калюжна Ю. В., Захарова К. В. Факторний аналіз формування позитивного соціально-психологічного клімату колективу. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Вип. 3(2). С. 108-112.

22. Мартенко О. Л., Охріменко І. М. Психологічні детермінанти формування іміджу поліцейського. Юридична психологія. 2021. № 2 (29). С. 20-27.

23. Охріменко І. М. Оцінка ефективності діяльності органів і підрозділів Національної поліції України: погляд на проблему. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 11(249). С. 139–144.

24. Панасенко Е. А. Експеримент як провідний емпіричний метод наукового дослідження в психології: теоретичний аспект. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. 2017. № 1. С. 127-133.

25. Подольчак Н. Ю., Ковальчук Г. Р., Подольчак Н. І. Формування стратегії вирішення управлінських конфліктів у діяльності машинобудівних підприємств. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2014. № 797. С. 126-134.

Оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж занять, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / залік – 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>не передбачається</i>
Семінарські заняття	<i>під час семінарських занять здобувачів відбувається опрацювання навчальних питань у межах плану, а також вивчення окремих розділів дисципліни під керівництвом викладача.</i>

Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних практичних завдань.</i>
---	---

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ від 03.07.2025 року, протокол №19

Завідувач кафедри

Іван ОХРИМЕНКО

Підпис автора силабусу:

Іван ОХРИМЕНКО